

Ministerie van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid

Aan de voorzitter van de Commissie voor de Rijksuitgaven
en de voorzitter van de vaste commissie voor Sociale Zaken
en Werkgelegenheid van de Tweede Kamer
Binnenhof 1a
2513 AA 's-GRAVENHAGE

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
Telefoon (070) 333 44 44
Telefax (070) 333 40 33

Uw brief

Ons kenmerk

SV/R&S/02/7738

Onderwerp

Algemene Rekenkamerrapport 'Reïntegratie
arbeidsongeschikten' (28131, nrs. 1-2)

Datum

20 februari 2002

./.
Hierbij zend ik u de antwoorden op de schriftelijke vragen van de commissie voor de Rijksuitgaven en de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid van de Tweede Kamer over het Algemene Rekenkamerrapport 'Reïntegratie arbeidsongeschikten'.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

(J.F. Hoogervorst)

Vragen van de Commissie Rijksuitgaven aan het Ministerie van SZW naar aanleiding van het rapport 'Reïntegratie arbeidsongeschikten' van de Algemene Rekenkamer

Vraag 1

Is achteraf aan te geven waarom er zo'n groot verschil is tussen het aantal ingekochte en het aantal daadwerkelijk gestarte trajecten? Op welk moment is het de regering duidelijk geworden dat er zo'n groot verschil was tussen ingekochte trajecten en uitgevoerde trajecten? Wat was daarop de beleidsreactie van de regering?

Antwoord 1

Er zijn meerdere redenen aan te geven waarom er een verschil is tussen het aantal ingekochte trajecten en het aantal gestarte trajecten. Zo zijn er cliënten die in de periode tussen het inkopen en het starten van een traject zelf werk vinden. Een gesprek met een medewerker van de uitvoeringsorganisatie over het reïntegreren kan dan hebben gefungeerd als katalysator. Er zijn cliënten die in de tussenliggende periode ziek worden of van wie de arbeidsongeschiktheid toeneemt, waardoor hij tijdelijk of blijvend niet aan het werk kan. De start van een traject wordt in dat geval uitgesteld of afgesteld. Er is al eerder geconstateerd dat cliënten die lang op een wachtlijst staan voor een traject, gedemotiveerd raken en afhaken. Tot slot kan het reïntegratiebedrijf bij de intake constateren dat het niet het meest aangewezen bedrijf is om de cliënt naar werk te begeleiden.

Het verschil tussen het aantal ingekochte trajecten en het aantal gestarte trajecten werd voor het eerst duidelijk uit de onderzoeken die zijn uitgevoerd ten behoeve van de evaluatie van de Wet REA. De evaluatie van de Wet REA is in februari 2001 aan de Tweede Kamer gepresenteerd.

Een aantal redenen tot uitval kan met adequate maatregelen worden verminderd. De wachtlijsten waren een gevolg van capaciteitsproblemen bij Arbeidsvoorziening. Deze problematiek zal als gevolg van de privatisering van de reïntegratiemarkt kunnen verminderen. Voor cliënten die zonder gegronde reden afhaken, zijn in de WAO sanctiebepalingen opgenomen.

Vraag 2

Was het de regering bekend dat het LISV medio 2001 geen taakstellingen had geformuleerd voor reïntegratie en ook niet van plan was dat te doen omdat het LISV zou ophouden te bestaan? Wat was daarop de beleidsreactie van de regering?

Antwoord 2

Het Lisv heeft geen taakstelling reïntegratie voor 2002 geformuleerd, omdat zij dit een taak vond voor haar opvolger, het UWV. Het UWV i.o. heeft in het najaar van 2001 zijn jaarplan voor 2002 gepresenteerd. Het jaarplan is in overleg met het ministerie tot stand gekomen. In het jaarplan zijn de taakstellingen voor reïntegratie geformuleerd. Het UWV heeft tot taakstelling om in 2002 voor 52.000 arbeidsgehandicapten een traject in te kopen en om 20.000 arbeidsgehandicapten te plaatsen in passend werk (het betreft hier in 2002 te realiseren plaatsingen, dus die plaatsingen kunnen mede het gevolg zijn van trajecten die in eerdere jaren zijn gestart).

Vraag 3

Is de aangekondigde koppeling van bestanden en het inrichten van een knooppunt beleidsinformatie bij het CBS nog altijd voorzien voor het voorjaar 2002?

Antwoord 3

De voorbereidingen voor het knooppunt beleidsinformatie zijn in volle gang. Op dit moment is overleg gaande met het College Bescherming Persoonsgegevens over de wijze waarop het knooppunt kan worden ingericht met inachtneming van de privacy van de cliënten. Als dit overleg met succes kan worden afgerond, dan kan nog in 2002 een start gemaakt worden met het koppelen van bestanden.

Vraag 4

Kan inmiddels een geactualiseerd overzicht worden gegeven over het doelbereik van de wet REA, het aantal ingekochte trajecten, het aantal daadwerkelijk gestarte trajecten en op basis daarvan het uiteindelijk plaatsingspercentage tot een zo actueel mogelijk tijdstip?

Antwoord 4

Plaatsingspercentage van trajecten die in de periode juli 1998 - december 1999 zijn ingekocht.

De eerste kolom van tabel 1 geeft de resultaten van de reïntegratie van arbeidsgehandicapten, waarvan de inkoop van een traject in de periode juli 1998 - december 1999 plaats vond. De resultaten zijn gemeten in juli 2000, 6 maanden na afloop van de verslagperiode. Deze cijfers zijn bij de evaluatie van de Wet REA gebruikt.

In de tweede kolom zijn de resultaten over dezelfde verslagperiode weergegeven, maar nu ligt het meetmoment anderhalf jaar na het einde van de verslagperiode.

Tabel 1: resultaten over de periode juli 1998 - december 1999 naar meetmoment.

Meetmoment	juli 2000	juli 2001
ingekochte trajecten	65.185	
gestarte trajecten	40.125	
beëindigde trajecten	19.201	38.789
plaatsingen	6.490	12.360
plaatsingen per beëindigd traject	34%	32%

bron: reïntegratiemonitor Lisv/UWV en reïntegratiemonitor Arbeidsvoorziening/Kliq

Het aantal beëindigde trajecten is in een jaar tijd verdubbeld en benadert het aantal gestarte trajecten. Het plaatsingspercentage komt nu iets lager uit. Zoals bij de evaluatie van de Wet REA gemeld, wordt dit veroorzaakt doordat de 'makkelijke' plaatsingen doorgaans het eerst worden gerealiseerd.

Plaatsingspercentage van trajecten die in 2000 zijn ingekocht.

Tabel 2 presenteert de resultaten van de reïntegratie van arbeidsgehandicapten, waarvan de inkoop van een traject in 2000 heeft plaats gehad.

Tabel 2: resultaten over de periode 2000, meetmoment juli 2001

	ingekocht bij Arbvo	ingekocht bij derden
ingekochte trajecten	27.183	21.475
gestarte trajecten	22.557	
beëindigde trajecten	14.120	
plaatsingen	4.779	
plaatsingen per beëindigd traject	34%	

bron: reïntegratiemonitor Lisv/UWV en reïntegratiemonitor Arbeidsvoorziening/Kliq

Van de trajecten die bij Arbeidsvoorziening zijn ingekocht, wordt het aantal gestarte en beëindigde trajecten gepresenteerd. Het plaatsingspercentage ligt op het zelfde niveau als in de verslagperiode juli 1998 - december 1999. De trajecten die de uitvoeringsinstellingen bij derden hebben ingekocht, kunnen thans vanwege de beperkte databestanden nog niet op deze manier gerubriceerd worden.

Wel zijn er gegevens bekend volgens een andere definitie. Het UWV registreert in 2000 een aantal van 39.109 beëindigde trajecten. Deze beëindigingen hebben deels betrekking op trajecten die in voorgaande jaren zijn ingekocht. Van de 39.109 beëindigde trajecten hebben er 12.043 tot een duurzame werkhervatting geleid (32%).

Vooruitzichten

Voor het jaar 2001 wordt er op twee terreinen verbeteringen in de resultaten verwacht.

- In 2001 is de inkoop van trajecten voor het eerst marktconform geschied. Marktwerking, met de bijbehorende resultaatfinanciering, moet leiden tot hogere plaatsingspercentages.
- Door het koppelen van bestanden (bijvoorbeeld de reïntegratiemonitor met het dienstverbandenbestand) is het UWV beter in staat om cliënten te volgen tijdens het reïntegratietraject.

Vraag 5

Is bij het bepalen van het aantal gerealiseerde trajecten in het TNO-rapport 'De Realiteit: integrale rapportage evaluatie Wet REA' ook uitgegaan van het aantal ingekochte trajecten in plaats van het aantal daadwerkelijk opgestarte trajecten?

Antwoord 5

In het TNO-rapport worden de kwantitatieve gegevens van verschillende bronnen met elkaar vergeleken. Sommige bronnen, zoals de bestanden van Arbeidsvoorziening (Vakwerk), maken onderscheid tussen ingekochte en gestarte trajecten. Andere bronnen, zoals de Reïntegratiemonitor van het UWV (Remon), kennen dat onderscheid niet. Het TNO-rapport presenteert zowel het aantal ingekochte trajecten als het aantal gestarte trajecten (zie tabel 4.2 op pagina 29 en tabel 4.3 op pagina 30 van het hoofdstuk samenvatting en conclusies). Vervolgens worden de cijfers over het aantal gestarte trajecten vergeleken met de doelstellingen van de Wet REA.

Vraag 6

Wat zijn op dit moment de meest recente gegevens over de verhouding tussen ingekochte en daadwerkelijk uitgevoerde reïntegratietrajecten?

Antwoord 6

Uit Vakwerk blijkt dat er in 2000 in totaal bij Arbeidsvoorziening 22.557 trajecten zijn gestart. Ten opzichte van het aantal bij haar ingekochte trajecten in dezelfde periode (27.183) is dit een percentage van 83%. Dit percentage ligt hoger dan het vergelijkbare cijfer over de periode 1 juli 1998 tot en met 31 december 1999. Zoals beschreven in de evaluatie van de Wet REA ging in die periode ruim 60% van de bij Arbeidsvoorziening ingekochte trajecten van start.

Vraag 7

Heeft het niet starten van de reïntegratietrajecten ook financiële consequenties? Zo ja, welke en wie draagt deze consequenties dan?

Antwoord 7

De contracten die het UWV met reïntegratiebedrijven sluit, voorzien erin dat alleen de producten die daadwerkelijk zijn afgenomen, worden vergoed. In het geval een traject niet start, zijn daar voor het UWV geen financiële consequenties aan verbonden. Indien een traject halverwege wordt afgebroken, worden alleen de afgeronde producten (trajectonderdelen) vergoed. In dergelijke situaties kan het reïntegratiebedrijf natuurlijk geen aanspraak maken op het resultaatafhankelijke deel van de vergoeding. Het resultaatafhankelijke deel van de vergoeding wordt slechts uitgekeerd indien het reïntegratiebedrijf een duurzame plaatsing realiseert.

Vraag 8

Kan de regering op elk van de aanbevelingen (per gedachtestreepje) concreet aangegeven in hoeverre het de aanbeveling overneemt? Kan daarbij worden aangegeven in hoeverre daar inmiddels concrete uitvoering aan is gegeven bij het UWV?

Antwoord 8

In het rapport 'Reïntegratie arbeidsgehandicapten' staan op pagina 31 de volgende zes aanbevelingen.

Aanbeveling 1:

Duidelijker formuleren tot welke prestaties en effecten het reïntegratiebeleid moet leiden en in welk tijdsbestek. Ook prestaties formuleren over de kwaliteit en de duurzaamheid van de werkhervatting.

Het verbeteren van de informatievoorziening is een continu proces. Als gevolg van de verbetering die het afgelopen jaar hebben plaatsgevonden, zijn de effecten van het reïntegratiebeleid beter in zicht dan ten tijde van de evaluatie van de Wet REA. Het nieuw verkregen inzicht zal vervolgens leiden tot het aanscherpen van taakstellingen met betrekking tot het aantal in te kopen trajecten (bereiken sluitende aanpak) en de resultaten van de trajecten (plaatsingspercentage). In het jaarplan van het UWV zijn prestatie-indicatoren opgenomen over het aantal trajecten en het aantal plaatsingen. In het bedrijfsplan worden streefcijfers met betrekking tot de duur van een reïntegratietraject gesteld. In het antwoord

op vraag 10 wordt daar nader op ingegaan. Taakstellingen met betrekking tot de kwaliteit en de duurzaamheid van de werkhervatting zullen in de aanbestedingsprocedure 2003 verder worden aangescherpt. Op dit moment wordt onder een duurzaam dienstverband een dienstverband van minimaal 6 maanden verstaan. Ook zal dan aan bod komen dat vaste contracten de voorkeur genieten boven tijdelijke aanstellingen.

Aanbeveling 2:

Afspraken maken met het UWV over de reikwijdte van de reïntegratietaak en over de te leveren prestaties. De financiering dient hier op aan te sluiten.

Voor wat betreft de reikwijdte van de verantwoordelijkheid van het UWV zal het (laten) leveren van nazorg bij werkhervattingen aan de orde komen. De te leveren prestaties (taakstellingen) zullen jaarlijks opnieuw worden gezien en worden vastgelegd in het jaarplan van het UWV. Zoals hiervoor opgemerkt zijn in het jaarplan al prestatie-indicatoren opgenomen. In de contracten met reïntegratiebedrijven voor het jaar 2002 is al een begin gemaakt met resultaatafhankelijke financiering en in volgende jaren zal in sterkere mate de financiering van de reïntegratiebedrijven afhankelijk worden gesteld van de bereikte resultaten. Daarmee wordt een grote prikkel ingebouwd om te komen tot een zo hoog mogelijk aantal duurzame plaatsingen.

Aanbeveling 3:

De inrichting van de informatievoorziening moet aansluiten op de benodigde gegevens over gerealiseerde prestaties en effecten. Inzicht in welk jaar ingezette trajecten leiden tot een plaatsing.

Deze aanbeveling is overgenomen. Met de inwerkingtreding van SUWI zijn de verplichtingen van het UWV met betrekking tot de informatievoorziening over reïntegratie vastgelegd. Dit geldt ook voor informatie met betrekking tot het aantal plaatsingen gerelateerd aan het jaar waarin een traject is gestart. Als gevolg van de duur van een traject (gemiddeld 1 jaar), de tijd die nodig is voor het vinden van een baan (enkele maanden) en de definitie van een duurzaam dienstverband (momenteel 6 maanden), worden deze gegevens met vertraging bekend. In het kwartaalbericht arbeidsongeschiktheid, 2^e kwartaal 2001 (gepubliceerd in december 2001) wordt inzicht gegeven in de resultaten en duurzaamheid van trajecten die in 1999 zijn aangevangen.

Aanbeveling 4:

UWV maakt afspraken met reïntegratiebedrijven over de duur en diepgang van de te verrichten nazorg.

Deze aanbeveling wordt overgenomen. Als gevolg van de resultaatafhankelijke financiering hebben reïntegratiebedrijven ook thans al belang bij toereikende nazorg. In de contracten die het UWV met de reïntegratiebedrijven sluit voor het jaar 2003 zullen voorwaarden worden gesteld aan de minimaal te stellen eisen met betrekking tot de nazorg.

Aanbeveling 5:

UWV maakt afspraken met reïntegratiebedrijven over periodieke informatievoorziening op persoonsniveau gedurende het hele traject.

De informatievoorziening op persoonsniveau is vastgelegd in bijlage V van de Regeling SUWI. Deze verplichting worden door het UWV vertaald naar overeenkomsten tussen het UWV en de reïntegratiebedrijven.

Aanbeveling 6:

Aandachtspunten voor het UWV bij de aansturing van reïntegratiebedrijven zijn: het streven naar zoveel mogelijk vaste contracten en de inzet van proefplaatsingen.

Deze aanbeveling wordt zo veel mogelijk overgenomen. Thans kunnen reïntegratiebedrijven hun resultaten en daarmee hun vergoeding gunstig beïnvloeden door gebruik te maken van de mogelijkheid van proefplaatsing. In de contracten die het UWV met de reïntegratiebedrijven sluit voor het jaar 2003 zal de kwaliteit van de werkhervatting en de mogelijkheden voor proefplaatsingen meer nadrukkelijk aan de orde komen.

Vraag 9

Kan de regering aangeven welke informatie over reïntegratiedoelstelling en bereik het via het UWV of anderszins wil verzamelen en wanneer die informatie beschikbaar komt voor de Tweede Kamer?

Antwoord 9

In bijlage V bij de Regeling SUWI is aangegeven welke basisgegevens het UWV beschikbaar dient te houden ten behoeve van de minister. Met betrekking tot reïntegratie zullen op persoonsniveau gegevens verzameld worden over het proces van aanvraag tot en met beëindiging van het traject, de inhoud en kosten van het traject, en het resultaat. Bijlage VI bij de regeling SUWI geeft aan welke informatieproducten het UWV periodiek aan de minister dient te leveren. Het UWV zal halfjaarlijks een statistische rapportage opstellen over de reïntegratie van arbeidsgehandicapten. Daarnaast zal het UWV jaarlijks rapporteren over de arbeidsparticipatie van arbeidsgehandicapten en over de duurzaamheid van reïntegratie. Deze rapportages van het UWV zijn openbaar.

Vraag 10

Zijn er inmiddels kwantitatieve taakstellingen voor de reïntegratie van arbeidsongeschikten geformuleerd? Zo ja, hoe luiden deze taakstellingen?

Antwoord 10

In het jaarplan 2002 heeft het UWV de volgende taakstellingen met betrekking tot de reïntegratie van arbeidsongeschikten opgenomen:

Tabel 1. taakstellingen uit het jaarplan 2002 van het UWV

Product	Taakstelling
aantal in te kopen trajecten	52.000
aantal duurzame plaatsingen	20.000

Daarnaast zal het UWV per kwartaal rapporteren over de volgende kengetallen:

Tabel 2. kengetallen uit het jaarplan 2002 van het UWV

Product	Kengetal
gemiddelde trajectduur	gemiddelde tijd tussen de start van een traject en de plaatsing
plaatsingspercentage	plaatsingspercentage van in de verslagmaand afgesloten trajecten

In het bedrijfsplan van het UWV zijn enkele indicatoren opgenomen die in de structurele situatie (uiterlijk 2005) moeten worden bereikt.

Tabel 3. indicatoren uit het bedrijfsplan van het UWV

Product	Indicator
reïntegratietrajecten ZW	100% van de ZW'ers, die bij einde wachttijd niet volledig arbeidsongeschikt zijn.
reïntegratietrajecten AO	100% van het aantal AO'ers, niet volledig arbeidsongeschikt, met een uitkeringsduur > 6 maanden
gemiddelde trajectduur AO	1 jaar
aantal duurzame plaatsingen AO	40%

Vraag 11

Op welke wijze zal het UWV de achterstand met betrekking tot het formuleren van taakstellingen inhalen?

Antwoord 11

Het UWV heeft geen achterstand met betrekking tot het formuleren van taakstellingen. Naast de taakstellingen uit het jaarplan en het bedrijfsplan (zie antwoord op vraag 10) publiceert het UWV jaarlijks aanvullende informatie over de duurzaamheid van werkhervattingen en de arbeidsparticipatie van arbeidsongeschikten (zie antwoord op vraag 9).

Vraag 12 en 13

Waarom zijn de activiteiten van de Regering tot verbetering van de Wet REA tot op heden vooral gericht geweest op verbetering van beleid en regelgeving en niet op verbetering van de informatievoorziening?

Welke voorstellen om de informatievoorziening over de effectiviteit van het reïntegratiebeleid te verbeteren zal de minister in het overleg met het UWV meenemen?

Antwoord 12 en 13

Er zijn wel degelijk activiteiten ingezet om de informatievoorziening over de Wet REA te verbeteren. Zoals is aangekondigd bij de aanbidding van de evaluatie van de Wet REA, is het Lisv verzocht een koppelingsonderzoek uit te voeren om de duurzaamheid van plaatsingen vast te stellen. Over de resultaten van deze koppeling is door het Lisv in het kwartaalbericht arbeidsongeschiktheid, 2^e kwartaal 2001 (gepubliceerd in december 2001) gerapporteerd. Daarnaast heeft het Lisv begin 2001 de kwaliteit van de reïntegratiemonitor (Remon) geëvalueerd. Hierbij zijn aanbevelingen gedaan om tot een verbetering van de registratie rond reïntegratie te komen. Het UWV zal de aanbevelingen implementeren.

Om het inzicht in de doelgroep en het bereik van reïntegratie verder te verbeteren, ontwikkelt het UWV op dit moment een monitor Scholing & Activering. Op basis van de monitor Scholing en Activering zal het UWV in de toekomst op reguliere basis statistische overzichten kunnen geven over de doelgroep voor reïntegratie, de mate waarin deze doelgroep bereikt wordt, het resultaat van de reïntegratie en de duurzaamheid van de plaatsingen. Verder wordt verwezen naar de antwoorden op de vragen 8 en 9.

Vraag 14

Welke maatregelen heeft de Staatssecretaris tot nu toe genomen om de duurzaamheid en de kwaliteit van de plaatsingen als gevolg van een reïntegratietraject verder aan te scherpen (zoals toegezegd aan de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid op 27 september 2001)? Welke maatregelen is de Staatssecretaris voornemens te treffen? Op welke wijze gaat de Staatssecretaris de door de Rekenkamer geformuleerde 'factoren van invloed op duurzaamheid' verwerken?

Antwoord 14

Afspraken ten aanzien van de duurzaamheid en de kwaliteit van plaatsingen worden vastgelegd in de contracten die het UWV sluit met reïntegratiebedrijven.

Voor de contracten die in het jaar 2002 worden afgesloten, geldt een gedeeltelijke resultaatafhankelijke financiering van de activiteiten van de reïntegratiebedrijven. Daardoor wordt de betaling mede afhankelijk van de duurzaamheid van de plaatsing en worden de reïntegratiebedrijven geprikkeld om duurzame plaatsing na te streven. Bij een plaatsingsduur van minder dan zes maanden wordt het resultaatafhankelijke deel namelijk niet uitbetaald.

Ten tijde van de toezeggingen van de Staatssecretaris aan de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid van de Tweede Kamer was de aanbestedingsprocedure voor 2002 al in gang gezet. Dit betekent dat een aantal toezeggingen worden meegenomen bij de voorbereidingen voor de aanbestedingsprocedure 2003. De definitie van een duurzame plaatsing en de kwaliteit ervan zal worden aangescherpt. De financiering van reïntegratiebedrijven zal in een hogere mate dan nu het geval is afhankelijk worden van de duurzaamheid van plaatsingen en van de kwaliteit van het dienstverband.

Om de duurzaamheid van plaatsingen verder te vergroten zullen de aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer met betrekking tot het stimuleren van proefplaatsingen en het werken op therapeutische basis, alsmede het intensiveren van begeleiding en nazorg bij werkhervatting in de contracten tussen het UWV en reïntegratiebedrijven een prominente plaats krijgen.